

Barne- og likestillingsdepartementet
via høringsportal

Vår dato:

15.09.2017

Høringsnotat- forslag til gjennomføring av nytt pakkereisedirektiv i norsk rett

NHO Reiseliv viser til høringsbrev vedrørende forslag til gjennomføring av nytt pakkereisedirektiv i norsk rett sendt på høring 30. juni 2017, med høringsfrist 15. september 2017. Vi vil i det følgende komme med våre kommentarer til forslaget.

Overordnet er vi innforstått med at det er svært begrenset mulighet til å innføre eller opprettholde regler som avviker fra direktivet, da direktivet er totalharmonisert. Departementet har anmodet om innspill på hvorvidt formidler, i tillegg til arrangør, bør gis et selvstendig ansvar for gjennomføring av pakkereisen. NHO Reiseliv imot dette og den nærmere begrunnelse for vårt standpunkt fremgår nedenfor. Videre vil vi vektlegge viktigheten av at innføringen av pakkereisedirektivet blir på en mest mulig brukervennlig måte, og at det tilrettelegges for en betydelig veiledning fra myndighetene til bedriftene. Dette er et komplekst regelverk, og slik høringen er utformet er det flere punkter som er uklare for oss om hvordan det vil slå ut i praksis. Disse punktene vil vi gå nærmere inn på.

Imot å pålegge formidlers ansvar for gjennomføring

Departementet foreslår å pålegge formidleren ansvar for gjennomføring av pakkereisen i tillegg til arrangøren, NHO Reiseliv er imot dette. Vårt standpunkt har sammenheng med at formidleren i et slikt tilfelle ofte ikke har noen som helst rådighet over leveransen og slik sett vil formidleren for det første ikke ha noen mulighet til å påvirke selve leveransen av pakkereisen. Dernest vil leverandøren i forbindelse med en reklamasjon knyttet til selve gjennomføringen, være prisgitt arrangørens opplysninger og dokumentasjon da man normalt ikke vil ha noen som helst formening og dokumentasjon knyttet til selve gjennomføringen, og hvorvidt det skulle hefte forhold ved denne som kan medføre eventuelt etterfølgende ansvar. Atter vil en formidler også ofte formidle en rekke pakkereiser knyttet til en rekke arrangører, og slik sett vil et eventuelt ansvar kunne bli uoverkommelig både praktisk og økonomisk.

For kjøperen av en pakkereise må det antas at det bør være tilstrekkelig å kunne forholde seg til én enkelt potensielt ansvarlig, slik man normalt ellers må gjøre. Det foreligger etter vår oppfatning ikke tilstrekkelig grunn til at man for denne typen kjøp skal etablere et solidaransvar utover hva man normalt opererer med.

Diverse problemstillinger

Vi har nedenfor lansert enkelte kommentarer og spørsmål til høringsnotatet, herunder forslaget til lovtekst. Dette har vi også blitt bedt om av departementet å komme med. For ordens skyld vil vi

presisere at våre innspill kan ha sammenheng med det vi oppfatter som et foreløpig noe komplekst og vanskelig saksfelt. Vi har en forventning om disse problemstillingene blir besvart av departementet i deres arbeid videre med direktivet.

- Hvordan ser departementet for seg at man beregner garantien når en næringsdrivende innimellom er arrangør og innimellom er formidler og som næringsdrivende både selger tjenester som ikke er pakkereiser, selger pakkereiser og eventuelt også er arrangør og/eller formidler av sammensatte reisearrangementer?
- I forslaget § 5 nr 1 bokstav b presiseres at *"innkvartering som ikke er en integrert del av persontransport, og som ikke skjer med tanke på bosetting"*, utgjør en reisetjeneste. Slik definisjonen her er formulert kan dette indikere to kumulative vilkår, noe vi oppfatter at ikke er meningen. Dersom vi har forstått dette rett bør man derfor sette inn ordet *"innkvartering"* også foran alternativet *"som ikke skjer med tanke på bosetting"*. I så fall bør bestemmelsen lyde; *"innkvartering som ikke er en integrert del av persontransport, og innkvartering som ikke skjer med tanke på bosetting"*
- I forslaget § 40 foreslås at det skal stilles reisegaranti også *"ved salg av transportdelen av en pakkereise"*. På side 16 i høringsnotatet er det presisert at dette gjelder *"selv om kjøpet klart faller utenfor definisjonen av pakkereise"*. Slik vi leser dette synes det umiddelbart ulogisk at ordlyden knytter seg opp til begrepet *"pakkereise"* når det samtidig presiseres at kjøpet nettopp faller utenfor dette begrepet.
- I forslaget § 5 nr. 2 er det presisert at man ikke står overfor en pakkereise når en *"annen turisttjeneste"* etter bestemmelsens nr. 1 bokstav d ikke utgjør *"en vesentlig andel"*. I høringsnotatets side 19 uttrykkes vesentlighetsbegrepet og utgjøre *"25 % eller mer av kombinasjonens verdi"*. Atter er det i § 5 nr. 5 presisert at et *"sammensatt reisearrangement"* også utgjør tilfeller ved såkalt *"målrettet kjøp"*, hvor det innen 24 timer etter bestillingen av den første reisetjenesten kjøpes ytterligere én reisetjeneste. Sistnevnte reisetjeneste vil oftest være en reisetjeneste etter § 5 nr. 1 bokstav d, og selgeren av denne vil i all hovedsak ikke ha kunnskap om verdien på den første reisetjenesten. Det er uklart for oss hvordan departementet da ser for seg at selgeren av *"reisetjeneste nr. 2"* skal ha mulighet til å *vurdere "andel av kombinasjonens verdi"*?
- Vilkåret *"målrettet kjøp"* er ifølge høringsnotatets side 22 oppfylt allerede om man f.eks. *"mottar en lenke til bestilling av hotell på destinasjonsstedet"*. Hvordan ser departementet for seg at hotellet som i et slikt tilfelle får en etterfølgende bestilling innen 24 timer, ved å akseptere bestillingen, skal være innforstått med man da står overfor et *"sammensatt reisearrangement"*? Hotellet er jo ikke nødvendigvis kjent med den forutgående bestilling av annen reisetjeneste.
- For så vidt turisttjenestens vilkår for pakkereise om å utgjøre en *"vesentlig andel"* anmodes avklart om departementet ser for seg at vurderingen må knytte seg til det enkelte produkt, eller om man i tilfeller hvor det f.eks. kjøpes flere turisttjenester (f.eks. både konsertbillett, utflukt, inngang til sportsbegivenhet etc., i tillegg til f.eks. overnatting) skal summere verdien av turisttjenestene før dette igjen skal vurderes opp mot andelen av kombinasjonens verdi?

Behov for veiledningsmateriell til bedriftene

Som tidligere nevnt oppfattes pakkereisedirektivet som et svært komplekst regelverk, og det er i mange tilfeller uklart. For bedriftene som skal etterleve regelverket på en best mulig måte, vil det være helt nødvendig med en veileder til direktivet. Vi mener at det er det offentliges ansvar å utarbeide en slik veileder. NHO Reiseliv har skissert flere problemstillinger ovenfor, og vi ser det som naturlig at dette er noe som blir svart ut enten i direktivet direkte, og/eller i veiledningsmateriell. Vi vil svært gjerne ha en direkte kontakt med departementet om dette, og tar gjerne med bedrifter inn i dette arbeidet, slik at veiledningen blir best mulig.

Behov for et dialogmøte

NHO Reiseliv har tidligere tatt kontakt med departementet angående et møte om direktivet, og vil be om dette på nytt. Der vil vi gjerne diskutere noen av de utfordringene vi peker på over og hvordan man rent praktisk kan løse disse. Vi anser at dette vil kunne være nyttig med et slikt møte og at dette kan bidra til at bedriftene er mest mulig forberedt til når direktivet trer i kraft i 2018.

Vi viser for øvrig til høringsinnspill fra NHO Luftfart og NHO Transport som vi stiller oss bak.

Vennlig hilsen
NHO Reiseliv

Kristin Krohn Devold
Administrerende direktør

Ingjerd Gilhus
Næringspolitisk fagsjef

